

Utmaningar för en bättre folkhälsa

Folkhälsoplan 2018

Innehållsförteckning:	Sida
Folkhälsopolitikens elva målområden	3
Jämlikhet i hälsa	3
Folkhälsopolitisk policy – Västra Götalandsregionen	4
Vision för folkhälsoarbetet i Tanums kommun	4
Folkhälsorådets organisation	4
Folkhälsorådets arbetsformer	5
Utmaningarna:	
Jämlika och jämställda livsvillkor	6
Trygga och goda uppväxtvillkor	9
Livslångt lärande	13
Ökat arbetsdeltagande	15
Åldrande med livskvalitet	17
Goda levnadsvanor	19

Folkhälsopolitikens mål och de elva målområdena

Regeringen formulerade i sin [regeringsförklaring](#) hösten 2014 målet "att de påverkbara hälsoklyftorna ska slutas inom en generation". För att möjliggöra det tillsatte regeringen i juni 2015 en [kommission för jämlik hälsa](#) med uppdrag att lämna förslag som kan bidra till att hälsoklyftorna i samhället minskar ([dir. 2015:60](#)). Kommissionen presenterade sitt slutbetänkande i juni 2017: [Nästa steg på vägen mot en mer jämlik hälsa – slutbetänkande av Kommissionen för jämlik hälsa](#). I Kommissionens slutbetänkande föreslås målet: *Att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen*. I Tanum har vi valt att anta detta folkhälsomål för 2018. Kommissionen har också föreslagit åtta nya målområden, men här håller vi oss kvar vid de tidigare elva tills de nya är antagna av regeringen.

Folkhälsoarbetet i Sverige utgår från elva nationella målområden. Folkhälsa berör många samhällsområden och de gemensamma målområdena är en vägledning för samtliga aktörer i deras arbete för en förbättrad folkhälsa.

De elva målområdena:

1. Delaktighet och inflytande i samhället
2. Ekonomiska och sociala förutsättningar
3. Barns och ungas uppväxtvillkor
4. Hälsa i arbetslivet
5. Miljöer och produkter
6. Hälsofrämjande hälso- och sjukvård
7. Skydd mot smittspridning
8. Sexualitet och reproduktiv hälsa
9. Fysisk aktivitet
10. Matvanor och livsmedel
11. Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

Jämlikhet i hälsa

En ökad jämlikhet i hälsa är en förutsättning för att uppnå ett långsiktigt socialt hållbart samhälle och ska särskilt beaktas i folkhälsoarbetet. Ett socialt hållbart samhälle innebär att grundläggande mänskliga rättigheter respekteras och att inga grupper missgynnas strukturellt. Barn och ungas behov och rättigheter ska särskilt uppmärksammas. Ett viktigt verktyg i det arbetet är dokumentet ”Samling för social hållbarhet – åtgärder för jämlik hälsa i Västra Götaland”.

Folkhälsopolitisk policy – Västra Götalandsregionen

Västra Götalands folkhälsopolitiska policy har sin värdegrund i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och i det övergripande nationella folkhälsomålet.

Kommunfullmäktige i Tanum antog regionens policy som sin egen 2009-12-21.

Den Folkhälsopolitiska policyn har en hälsofrämjande och förebyggande inriktning och är en del av arbetet med att förverkliga *Vision Västra Götaland – Det goda livet*. Grunden i *Vision Västra Götaland – det Goda Livet* är en hållbar utveckling där de ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensionerna är beroende av och förstärker varandra. Folkhälsan finns i samtliga dimensioner.

Policyn identifierar sex utmaningar som är avgörande i arbetet för en jämlik och jämställd hälsa i Västra Götaland.

- Jämlika och jämställda livsvillkor
- Trygga och goda uppväxtvillkor
- Livslångt lärande
- Ökat arbetsdeltagande
- Åldrande med livskvalitet
- Goda levnadsvanor

Med policyn som grund kan folkhälsoaktörer ta fram egna mål och handlingsplaner.

Vision för folkhälsoarbetet i Tanums kommun

Folkhälsorådet i Tanum tar i Folkhälsoplan 2018 avstamp i Västra Götalands folkhälsopolitiska policy. Med folkhälsoplanen som grund finns det möjlighet för folkhälsoaktörer ta fram egna mål och handlingsplaner – både för den egna organisationen och tillsammans med andra. Folkhälsorådet har haft en central roll för utveckling av det hälsofrämjande arbetet i kommunen, och för att sprida kunskap om de folkhälsoutmaningar som beskrivs i Folkhälsoplan 2018.

För att lyckas i arbetet med att skapa förutsättningar för en god hälsa är det av avgörande betydelse att varje aktör tar sitt ansvar i folkhälsoarbetet. Alla samhällssektorer i Tanums kommun – näringsliv, offentliga och ideella – är arenor där den enskilde kan vara delaktig.

Folkhälsorådets organisation

Kommunstyrelsen är ansvarig för Folkhälsorådet och utser ordförande. Alla kommunala nämnder och kommunstyrelsen representeras i rådet av en till två politiker och en tjänsteman. Deras uppgift är att driva folkhälsofrågorna i respektive nämnd och förvaltning. Hälso- och sjukvårdsnämnden representeras av två politiker, likaså ingår representanter för Primärvård och Folktandvård. Folkhälsostrategen ingår i rådet och är dess sekreterare.

Ett Välfärdsbokslut sammanställs varje år där valda delar ingår i kommunens årsredovisning. Nämnderna ansvarar för att redovisa resultatet av arbetet med de verksamhetsanknutna folkhälsomålen i sina respektive bokslut. Folkhälsorådet ansvarar för att uppföljning och redovisning av kommunens samlade folkhälsoarbete görs till Hälso- och sjukvårdsnämnden och till kommunstyrelsen.

Folkhälsorådets arbetsformer

Under 2017 har Folkhälsorådet stöttat de kommunala nämnderna i att ta fram prioriterade mål för ökad folkhälsa utifrån Folkhälsoplanen. Dessa mål ingår i 2018 års Folkhälsoplan. Alla nämnder har tagit egna folkhälsomål som sammanställs i Folkhälsoplanen. Folkhälsorådet ansvarar fortsatt för att de egna arbetsgrupperna har möjlighet att arbeta med speciella fokusområden. Dessa fokusområden och mål finns beskrivna i årets Folkhälsoplan under respektive utmaning. Tanums brottsförebyggande råd (BRÅ) har en tydlig koppling till Folkhälsorådet.

De sex utmaningarna och hur vi skall arbeta i Tanum för att möta dem.

”Utmaningen är att skapa förutsättningar för

JÄMLIKA OCH JÄMSTÄLLDA LIVSVILLKOR

Förutsättningarna för god hälsa skiljer sig åt mellan olika delar av Västra Götaland. Hälsan är ojämlikt fördelad mellan socioekonomiska grupper, mellan kvinnor och män samt mellan flickor och pojkar.

Jämlika och jämställda livsvillkor, liksom social integration, har betydelse för god hälsa och hållbar utveckling. Möjligheten att vara delaktig och kunna påverka främjar integration och motverkar diskriminering som leder till utanförskap. Tillgång till sociala nätverk och mötesplatser skapar möjligheter till delaktighet, engagemang och handlingskraft.

Att känna sig trygg är en rättighet och en förutsättning för att kunna delta i samhällslivet.”

Hur skapar vi förutsättningar för att möta utmaningen? Genom att:	Omsorgsnämnden	Barn och Utbildningsnämnden	Tekniska Nämnden	Miljö och Byggnadsnämnden	Folkhälsorådet
Öka delaktigheten och förståelsen för olika kulturer t.ex. genom att skapa mötesplatser	Förvaltningens integrations- och flyktingverksamhet ska arbeta med att utveckla arbetsmetoder och sammanhang för att öka möjligheterna				Stödja Flykting- och integrationsenhetens projekt ”Tillsammans skapar vi delaktighet” Stödja Scenkonst Gerlesborgs satsning

	för människor att mötas.				Berättandets kraft – ett folkhälsoprojekt
Uppmärksamma problemet med och stödja människor som är utsatta för våld i nära relationer inklusive hedersrelaterat våld	Förvaltningen ska delta i arbetet med att skapa och implementera en handlingsplan gällande våld i nära relationer inklusive hedersrelaterat våld.				Folkhälsostrategen skall hålla i arbetet med en gemensam handlingsplan för olika verksamheter i kommunen.
Uppmärksamma problemet med våldsbejakande extremism	Förvaltningen ska arbeta utifrån Riktlinjer för arbetet mot våldsbejakande extremism				Riktlinjerna mot våldsbejakande extremism skall implementeras och leda till handlingsplaner i verksamheterna.
Öka medborgarnas tillgänglighet och möjlighet till inflytande och delaktighet	Förvaltningen ska arbeta utifrån Handikapplanen och leda arbetet med att revidera handikapplan och att ta fram en tillgänglighetspolicy		Att i dialog med verksamheterna och hyresgästerna ta fram förslag på attraktiva utemiljöer, ex. vis äldreboende eller skola. Att öka tillgängligheten		

			vid kommunens badplatser för funktionshindrade		
Underlätta integrationen av nyanlända ungdomar. Minska rasism och främlingsfientlighet					Stödja Flykting- och integrationsenhetens projekt ”Tillsammans skapar vi delaktighet”
Flickor i Tanum ska uppleva att de har en meningsfull fritid		Undersöka varför flickor upplever sin fritid och hälsa sämre än pojkarna. (Enligt LUPP 2014). Ny LUPP genomförs 2017			
Barn och elever i behov av stöd ska få bättre förutsättningar genom att vi utvecklar fler metoder för undervisning.		Fortsätta satsningen på utomhuspedagogik Genom fortsatt arbete med Kulturpoolen och skapande skola ge barn och unga möjlighet att möta och utöva kultur i olika former i skola och förskola.			Stödja Tanumskolans satsning att bygga ett uteklassrum
Att elever med Autismspektrumstörnin		En av kommunens special-pedagoger			Stödja Barn- och elevhälsans satsning på

g ska få ett bättre bemötande i förskola och skola.		fortbildas i Autismspektrumstörning (AST) för att kunna handleda och stödja pedagoger.			Utbildning inom kunskapsområdet Autismspektrumstörning
Att utveckla och underlätta kommunikationen för barn och elever i förskola, grundskola och särskola genom bildstöd.		Inköp av bildprogrammet InPrint till alla förskole- och skolenheter.			Stödja Barn- och utbildningsförvaltningens satsning på bildprogrammet InPrint bildstöd i förskola och skola

Utmaningen är att skapa förutsättningar för

TRYGGA OCH GODA UPPVÄXTVILLKOR

I en verklighet som ständigt förändras är barn och unga särskilt sårbara. Förhållanden under uppväxten får konsekvenser långt fram i livet. I barndomen grundläggs förutsättningar för god psykisk och fysisk hälsa. Flickors och pojkars olika uppväxtvillkor ska särskilt uppmärksammas.

Familjens livssituation är betydelsefull för barnets uppväxtvillkor och framtid. Därför ska familjen ges förutsättningar att vara barnets främsta resurs.

Barn och ungas deltagande och inflytande möjliggör utveckling för individen och för samhällets demokratiska processer. Barn och unga ska ges förutsättningar att stärka sin sociala identitet och skaffa sig erfarenheter och kunskaper som krävs för livsval och vuxenliv. Exempel på arenor är familjecentral, förskola och skola, ungdomsmottagning samt fritids- och föreningsliv

Hur skapar vi förutsättningar för att möta utmaningen? Genom att:	Omsorgsnämnden	Barn och Utbildningsnämnden	Tekniska Nämnden	Miljö och Byggnadsnämnden	Folkhälsorådet
Beakta barnperspektivet i samhällsplaneringen utifrån barnkonventionen	Förvaltningen ska fortsätta utvecklingsarbetet med kommunikation via appar och surfplatta. Detta för att skapa förutsättningar för barns möjlighet till ett teknikanvändande som gynnar självständighet och delaktighet.		Utveckla dialogen med barn och ungdomar för att få ta del av synpunkter och önskemål		
Barn som har störst behov av det ska få en bättre fritid.		Arrangera sommaraktiviteter med stöd av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF).			
Ge stöd till insatser för att stärka föräldrarollen	Samverkan mellan verksamheten på möteshuset,				

	ungdomsteamet och familjecentralen ska utvecklas för att skapa fler olika former av stöd till föräldrar.				
Motverka och minska, alkohol-, drog-, dopnings- och tobaksanvändning hos unga	Motverka droganvändning genom socialtjänstens deltagande i ungdomsteamet samt genom att vidta åtgärder som beslutats av ungdomsrådet.	Öka ungas självkänsla och därigenom motverka alkohol- och droganvändning genom att integrera ”Tobaksfri Duo” i skolans ordinarie verksamhet.			Genom avtal med polisen och träningsanläggningar motverka användning av dopningsmedel
Öka barn- och ungas delaktighet och inflytande	Genom verksamhet på Möteshuset arbeta med stöd och träning i vardagslivet	Arrangera utbildningar för mellan- och högstadiel elever som deltar i skolornas trygghetsråd/elevråd Fortsätta arbetet med demokratidialog mellan ungdomar och politiker/tjänstemän utifrån LUPP-resultatet och uppdrag från Ungdomsrådet	Utveckla dialogen med barn och ungdomar för att få ta del av synpunkter och önskemål		

Stoppa nätmobbningen		Arbeta i skolor och på fritidsgårdar tillsammans med eleverna för att uppmärksamma och förebygga nätmobbning Föreläsning för all skolpersonal hösten 2017 genom Brottsofferjouren.			
Öka förståelsen hos personal och föräldrar för den tidiga anknytningens betydelse för barns utveckling		Föreläsningar för personal och föräldrar med Berit Nordström			Stödja Barn- och elevhälsans satsning Den tidiga anknytningens betydelse för barns utveckling
Verka för giftfri inomhusmiljö			Under projektering av en förskola skall vi tillsammans med beställaren undersöka hur vi kan få en giftfri förskola och vad blir extrakostnaden.		

”Utmaningen är att skapa förutsättningar för

LIVSLÅNGT LÄRANDE

Tillgång till utbildning och annan kompetensutveckling skiljer sig mellan olika grupper och geografiska områden.

Människors livschanser och hälsa påverkas av deras möjligheter till utbildning och kompetensutveckling, vilket i sin tur skapar förutsättningar att välja livsstil och arbete. Kvinnor och män ska ges samma förutsättningar att göra studie- och yrkesval som inte är traditionellt könsbundna.

Utbildningsmöjligheter och kompetensutveckling inom utbildningssystemet, arbetslivet och den ideella sektorn ska finnas under livets olika skeden och anpassas efter individuella förutsättningar och behov.

Livslångt lärande bidrar till ökad självkänsla och medvetenhet för individen och ökad handlingsberedskap såväl för individen som för samhället.”

Hur skapar vi förutsättningar för att möta utmaningen? Genom att:	Omsorgsnämnden	Barn och Utbildningsnämnden	Tekniska Nämnden	Miljö och Byggnadsnämnden	Folkhälsorådet
Få fler unga i arbete och fler att fullfölja sina studier		AME deltar i Projektet Unga till arbete tillsammans med arbetsförmedlingen och gymnasieskolan			
Planera/arrangera/medfinansiera utbildningsinsatser	Förvaltningen ska bidra med kostnadsersättningar till egen personal vid högre studier.				

	Förvaltningen tar löpande emot praktikanter och utbilda handledare. Förvaltningen ska skapa 15 platser för extratjänster inom äldreomsorg och funktionshinder i syfte att få in nyanlända i verksamheterna.				
Uppmuntra och stödja människors deltagande i föreningslivet och utbildning i ledarskap					Stödja Korpens satsning på ”Tanum i rörelse” med att utbilda högstadieungdomar

”Utmaningen är att skapa förutsättningar för

ÖKAT ARBETSDELTAGANDE

Möjlighet till arbetsdeltagande är grundläggande i ett välfärdssambälle. Det bidrar till hållbar utveckling och skapar mervärde genom delaktighet och inflytande.

Arbete är en hälsofrämjande faktor, förutsatt att arbetsmiljön är anpassad efter individuella förutsättningar och behov. Grunden för ett hälsosamt arbetsliv är en god psykisk och fysisk arbetsmiljö. Detta är av avgörande betydelse för människors hälsa och för folkhälsan. Kvinnor och män ska ges möjlighet att delta i ett arbetsliv fritt från diskriminering.

Ett lättillgängligt arbetsliv, som är anpassat till människors olika förutsättningar och livets olika faser, bidrar till välfärdsutveckling och kan motverka utanförskap.

Den ideella sektorn är en arena för arbetsdeltagande och en viktig del i den sociala ekonomin som stimulerar till samhällsutveckling genom privata initiativ och entreprenörskap”

Hur skapar vi förutsättningar för att möta utmaningen? Genom att:	Omsorgsnämnden	Barn och Utbildningsnämnden	Tekniska Nämnden	Miljö och Byggnadsnämnden	Folkhälsorådet
Verka för att ge människor en andra chans i yrkeslivet	Erbjuda flexibilitet och individuella lösningar för dem som ansöker om daglig sysselsättning/verksamhet genom samverkansformer mellan				

	socialtjänst och arbetsmarknadsenhet.				
Fler ungdomar ska etablera sig på arbetsmarknaden	Socialtjänsten ska genom deltagande i DUA-arbetet (delegationen för unga i arbete) underlätta för ungdomar att komma ut på arbetsmarknaden.	Genom AME skapa möjligheter till ungdomsansättningar och feriepraktikplatser samt på andra sätt underlätta ungdomars inträde på arbetsmarknaden AME deltar i Projektet Unga till arbete tillsammans med arbetsförmedlingen			
Verka för en god fysisk och psykisk arbetsmiljö			Att arbeta för en god fysisk och psykiskt arbetsmiljö		

”Utmaningen är att skapa förutsättningar för

ÅLD RAND E MED LIVSKVALITET

Andelen äldre ökar. Äldres livserfarenhet, kunskap och kompetens är en samhällsresurs som ska tas tillvara.

Sociala, fysiska, psykiska och ekonomiska livsvillkor påverkar förutsättningarna för ett åldrande med livskvalitet. Kvinnors och mäns olika villkor ska särskilt uppmärksammas.

Stärkt och bevarad hälsa ökar möjligheterna att leva ett självständigt liv. Viktiga hälsofrämjande faktorer är att kunna behålla och skapa sociala nätverk och att leva ett aktivt liv. Åldrande med livskvalitet måste utgå från den enskildes förutsättningar och behov.”

Hur skapar vi förutsättningar för att möta utmaningen? Genom att:	Omsorgsnämnden	Barn och Utbildningsnämnden	Tekniska Nämnden	Miljö och Byggnadsnämnden	Folkhälsorådet
Uppmärksamma och stödja äldre utan social gemenskap	Förvaltningen ska utveckla arbetet med dagliga aktiviteter inom äldreomsorgens särskilda boenden.				Främja social gemenskap och etablering av nätverk för äldre. Stödja pensionärsföreningar och gårdsråd att nå äldre utan social gemenskap och erbjuda dem att vara med i verksamheten

Ta i anspråk äldres livserfarenhet och kompetens					Träffar med representanter för pensionärsföreningar och gårdsråd
Verka för att äldre ges möjlighet till motion	Informera om och motivera till användande av kommunens utbud av olika motionsaktiviteter.				Stödja pensionärsföreningar m.fl. att ordna fysiska aktiviteter för äldre
Arbeta för säkerhet och trygghet för att ge äldre möjlighet till ett självständigt liv	Förvaltningen ska arbeta med välfärdsteknik som stöd för äldre Förvaltningen ska arbeta med förebyggande information kring hur den äldre kan bo bra hela livet.				
Respektera parrelationens sociala betydelse	Förvaltningen ska ta fram ett förslag på riktlinje för medboende på särskilt boende, detta för att förtydliga hur kommunen arbetar med frågan.				
Att invånarna skall känna trygghet och kunna bo kvar hemma så länge som möjligt	Förvaltningen ska arbeta med uppsökande verksamhet till personer som är 75 år och äldre.				

	Förvaltningen ska arbeta med förebyggande information kring hur den äldre kan bo bra hela livet.				
Stimulera kulturella aktiviteter bland äldre					Stödja pensionärsföreningar, gårdsråd m.fl. till varaktiga kulturella aktiviteter

”Utmaningen är att skapa förutsättningar för

GODA LEVNADSVANOR

Människans kraft och vilja till förändring ska tas till vara. Var och en ska ges förutsättningar att ta ansvar för sin hälsa. I arbetet för att främja hälsa och förebygga ohälsa är det angeläget att se individens hela situation och livsmönster och inte enskilda faktorer var för sig. Hälsa och livsstil påverkas till stor del av samhällets sociala, ekonomiska, miljömässiga och kulturella förhållanden. För att främja goda levnadsvanor behövs mötesplatser och verksamheter som är positiva för människans hälsa och hälsoutveckling.

En väl fungerande och aktiv ideell sektor är en betydelsefull del av samhällets strävanden för en jämlik hälsa och en resurs i arbetet för goda levnadsvanor.

Hälso- och sjukvården och tandvården ska stödja en jämlik och jämställd hälsoutveckling i befolkningen. Hälsofrämjande hälso- och sjukvård och tandvård har en nyckelroll i arbetet för goda levnadsvanor genom sin specifika kompetens och sina kontaktytor gentemot befolkningen.”

Hur skapar vi förutsättningar för att möta utmaningen? Genom att:	Omsorgsnämnden	Barn och Utbildningsnämnden	Tekniska Nämnden	Miljö och Byggnadsnämnden	Folkhälsorådet
Friskare och lugnare barn genom utomhuspedagogik		Fortsätta arbetet med utomhuspedagogik i skolan.			Stödja Tanumskolans satsning att bygga ett uteklassrum
Befolkningen ska förbättra sina motionsvanor				I planarbetet arbeta för och beakta möjligheterna till ett sammanhängande gång- och cykelvägnät	Stödja korpens arbete med ”Tanum en kommun i rörelse” Stödja Kvillebyns Sportklubbs satsning Orientering i Tanum
Stödja aktiviteter som främjar goda levnadsvanor	Förvaltningen ska arbeta med att implementera Riktlinje för mat och måltider i berörda verksamheter		Vid planering och exploatering prioritera säkra gång- och cykelvägar framför	Att ge rådgivning till allmänheten om radonsänkande åtgärder i samband med bygglov, samt	Stödja Tanums IFs satsning Bollsporter i Idrottshallen

			framkomligheten för bilister Arbeta för att varje år utöka kommunens gång- och cykelvägnät	Ge rådgivning till allmänheten om radonsänkande åtgärder i samband med vattenprovtagning Grönstruktur i anslutning till samhällena ska vara tillgänglig och integrerad i den byggda miljön	
Verka för fysiska spontanaktiviteter			Tillsammans med barn- och utbildningsnämnden undersöka förutsättningar för tillskapande av en näridrottsplats för spontanaktiviteter.		